

LEGEA Nr. 55/2002 PRIVIND MEDIEREA ¹

Parlamentul adoptă prezenta lege în vederea reglementării soluționării conflictelor civile în afara instanțelor de judecată.

Capitolul I

CONDIȚII GENERALE

Scopul legii

1. § (1) Această lege are scopul de a reglementa soluționarea conflictelor în materie civilă legate de drepturile personale și cele de proprietate a persoanelor fizice și a altor persoane, afară de acele drepturi pentru care potrivit legii acestea nu pot dispune.

(2)² Prezentul act nu se aplică reglementărilor prevăzute în alte legi speciale separate privind medierea sau concilierea sau arbitrajul, afară dacă însăși legile speciale sau metodologiile lor de punere în aplicare nu prevăd altfel.

(3) Prevederile prezentei legi privind procedura de mediere nu se aplică în litigiile prevăzute de capitolele XVI-XVIII, XX-XXI, XXIV, XXV al Legii nr.3/1952 privind Codul de Procedură Civilă (denumită în continuare: PP). Cazurile reglementate la capitolul XV din Codul de Procedură Civilă necesită decizia instanței cu privire la validitatea căsătoriei, sau mai bine zis la constatarea existenței sau inexistenței acesteia, la anularea sau desfacerea căsătoriei.

(4)³ Aspectele care fac obiectul încetării parteneriatelor înregistrate de către un notar au nevoie de decizia notarului pentru încetarea lor.

Definiția medierii

2. §⁴ Medierea efectuată în temeiul prezentei legi este o procedură prealabilă sau o procedură desfășurată în timpul procesului judiciar sau administrativ de finalizare, conciliere, management al conflictelor și un proces de soluționare a litigiilor, care are drept scop – coroborat și cu aliniatul § 1 (1), - ca părțile interesate în litigiu de comun acord și cu ajutorul unui terț (denumit în continuare mediator), să ajungă la o înțelegere, și să stabilească o soluție printr-un acord scris.

Sarcina mediatorului

3. § Sarcina mediatorului, este ca în timpul desfășurării medierii, să depună toate diligențele în vederea ajungerii la un acord printr-o atitudine de neutralitate și conștiinciozitate.

Capitolul II

ACTIVITATEA MEDIATORULUI

Administrarea registrului mediatorilor și condițiile pentru a deveni mediator

4. § (1)⁵ Ministerul Justiției (denumit în continuare ministerul) administrează Registrul Mediatorilor și Registrul Comerțului privind persoanele juridice cu personalitate juridică și cele fără personalitate juridică (denumite în continuare persoane juridice).

5. § (1)⁸ Autorizarea desfășurării activității de mediator se acordă de către minister – după înscrierea în registru – pentru acea persoană fizică care

a) are studii superioare și o experiență de muncă de cel puțin cinci ani dovedită scriptic

b) are diplomă de mediator autorizat conform prevederilor ministerului în domeniu

c) nu are cazier judiciar, și nu se găsește într-o situație de incompatibilitate de a desfășura activitatea de mediator

d) nu se găsește în situația de la aliniatul (2) sau în altă situație de incompatibilitate prevăzută de lege

(2)¹⁰ Nu se poate înregistra în Registrul mediatorilor acea persoană fizică care se găsește sub tutelă sau nu dispune de capacitate juridică de luare a deciziilor.

(3) La cerere se va înscrie în registru acea persoană juridică

a) care în actul de înființare are ca activitate medierea și

b) care dispune de un membru autorizat pentru desfășurarea activității de mediator, sau are o relație de muncă permanentă cu o persoană (denumită în continuare angajat) care desfășoară activitatea de mediator permanent.

(4)¹¹ Cel care depune cererea pe lângă prevederile de la alineatele (10) și (3) are obligația de a face dovada veniturilor sale pentru a putea fi înscris în registru.

(5)¹² Conform prevederilor ministerului, persoanele fizice au obligația să facă dovada că prin terminarea cursului de mediator și-au însușit cunoștințele teoretice și practice necesare desfășurării activității de mediator.

(6)¹³ În cazul unei radieri intervenite în baza unei verificări, persoanele fizice și juridice, nu mai pot fi înscrise în registru pe o perioadă de 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii de radieră.

5/A. §¹⁴ (1) Conform alineatului (1) din §5 odată cu cererea depusă pentru autorizarea activității de mediator, partea solicitantă trebuie să dovedească cu acte că nu are cazier judiciar, că nu se găsește într-o situație de incompatibilitate prevăzută de lege față de activitatea de mediator, sau să ceară autorităților competente administrarea acestor date pentru dovedirea îndeplinirii condițiilor – în vederea aprobării cererii de autorizare - să le transmită ministerului. În timpul procedurii de transfer de date ministerul poate cere de la organele penale competente, datele prevăzute din aliniatul (2).

(2) Ministerul, cu ocazia controlului efectuat în timpul desfășurării activității de mediator, verifică dacă mediatorul nu are cazier judiciar, și dacă se găsește în situație de incompatibilitate cu desfășurarea activității de mediator. Ministerul poate cere informații de la organul penal competent în materie. Cererea de informații poate avea loc numai referitor la cazierul judiciar și la situația de incompatibilitate.

(3) Conform aliniatului (1) și (2) ministerul administrează datele cu caracter personal

a) pe perioada necesară autorizării până la obținerea autorizării printr-o hotărâre

b) în cazul înscrierii în registru pe perioada verificărilor administrative sau în caz de radiere pe perioada desfășurării acestei proceduri până la terminarea ei.

5/B. §¹⁵ Activitatea de mediator mai poate fi desfășurată, afară de persoanele enumerate în § 4, conform prezentei legi, de către grefier, sau judecătorul pus la dispoziție (numită în continuare mediarea judiciară).

Registrul

6. § (1) În cazul persoanelor fizice Registrul conține:

a) numele și prenumele

b) data și locul nașterii, numele avut înainte

c)¹⁶ numărul, data, proveniența eliberării și durata studiilor superioare și a cursurilor de formare inițială și continue în domeniul medierii și a altor cursuri urmate

d) data și numărul înregistrării în Registru

e) data începerii activității de mediator, data și durata suspendării sau a încetării activității dacă este cazul

f) limba străină în care poate desfășura medierea

g) domeniul de expertiză menționat în cererea de înscriere

h) adresa sediului profesional

i) indicarea adresei sediului persoanei juridice la care se desfășoară activitatea de mediator în baza unui raport de muncă, sau adresa sediului unde se desfășoară activitatea de mediator dacă locația se găsește în altă parte decât la sediul persoanei juridice

j) datele de contact (adresă, telefon, fax, e-mail)

k) date de contact la adresa domiciliului personal (adresă, telefon, fax, e-mail)

l) datele de contact de la locul de muncă (adresă, telefon, fax, e-mail)

m) asociația profesională de care aparține, cu precizarea exactă a denumirii acesteia

n) seria și numărul autorizației de mediator

o)¹⁷ conform 38/G, o declarație de fapt

(2) În cazul persoanelor juridice Registrul conține:

a) denumirea

b) sediul

c) numărul de înregistrare la registrul comerțului (denumit în continuare autoritate), codul unic de înregistrare

d) datele de identificare a persoanei angajate sau care desfășoară activitatea ca membru a persoanei juridice prevăzut la aliniatul (3) din § 5, punctul b)

e) adresa sediului în care se desfășoară activitatea de mediator dacă este altul decât sediul persoanei juridice

f) data și numărul înregistrării

(2a)¹⁸ datele registrului se constituie în documente oficiale autentice, afară de datele prevăzute aliniatul (1) punctele a-c), k), m) și aliniatul (2) a-c)

(3)¹⁹ Datele Registrului – afară de aliniatul (1) din § 6, punctele b), k), l), sunt publice, și sunt puse la dispoziția publicului pe site-ul web al ministerului.

(4)²⁰ Informațiile de interes public specificate de lege, ministerul le va publica și în Monitorul Oficial.

7. § (1) Angajatul persoanei fizice sau a persoanei juridice, poate desfășura activitatea de mediator de la data înregistrării făcute în Registru.

(2) Numai acea persoană juridică poate desfășura activitatea de mediator a cărui angajat – mediator - este înscris în Registru.

(3) Persoana autorizată ca mediator și angajată la o persoană juridică nu poate fi direcționată sau refuzată de către conducerea executivă a acesteia.

(4)²¹ Conform 38/G existența validității declarației de supunere din partea persoanei juridice, că există o asemenea declarație depusă de către o persoană fizică autorizată ca mediator în numele persoanei juridice și care nu a fost retrasă.

Cererea privind înscrierea în Registru

8. § (1)²² Cererea privind înscrierea în registru se depune într-un exemplar, completând formularul special elaborat în acest scop și se va înainta ministerului. Procedura nu poate avea loc prin intermediul faxului.

(2)²³ Cererile se vor completa cu datele prevăzute la aliniatul 1 (afară de punctele d), e), și n) și aliniatul 2 din § 6, afară de punctul f). La cerere se vor atașa copii de pe actele originale prevăzute la punctele c), f), și m) din aliniatul (1) din § 6.

(3)²⁴ Dacă cererea este incompletă, partea solicitantă va fi somată să facă completările necesare într-un termen de 30 de zile.

(6)²⁷ Făcând abstracție de la normele generale de conduită a activității de serviciu, în cazul în care ministerul nu a luat o decizie în termenul administrativ de 30 de zile cu privire la cerere, partea solicitantă nu are dreptul să înceapă și să desfășoare activitatea de mediator, aplicându-se normele generale a procedurilor administrative pentru cazuri de amânare.

9. § (1)²⁸ Ministerul va elibera dovada autorizării mediatorului odată cu înscrierea sa în registru.

(2) Dacă este vorba despre o persoană fizică care rezultă că-și desfășoară activitatea de mediator la o persoană juridică, dovada autorizării va conține și numele acelei persoane juridice.

Suspendarea activității de mediator

10. § (1) Desfășurarea activității de mediator poate fi suspendată.

(2)²⁹ Persoana fizică în vederea operării înregistrării în registru are obligația de a anunța cu 30 de zile înainte intenția sa de suspendare a activității și motivele determinante.

(3) Persoana fizică poate să ceară suspendarea numai dacă nu este implicat într-o procedură aflată în curs de desfășurare.

(4)³⁰ Data până la care este declarată suspendarea de către solicitant va fi menționată în registru.

Radierea din registru

11. § (1) Persoana fizică mediator se va radia din registru dacă

a) datele înscrise în registru de la aliniatul 1 § 5 au încetat, sau se descoperă ulterior că nu au fost completate la efectuarea înscrierii

b) mediatorul nu mai dispune de capacitatea de a desfășura activitatea

c)³¹ ministerul a dispus radierea cu ocazia unui control

d)³² nu face față cerințelor de formare continuă

e)³³ la cererea persoanei fizice sau

f)³⁴ la intervenirea morții acesteia

(2) Persoana juridică trebuie să fie radiată din registru dacă

a)²⁵ autoritatea administrativă sau judiciară dispune radierea ei

b) nu corespunde prevederilor de la aliniatul (3) din § 5

c) o mare parte a mediatorilor angajați la acea persoană juridică au activitatea lor suspendată

d)²⁶ ministerul a dispus radierea cu ocazia unui control

e) la cererea persoanei juridice

(3) Persoanele fizice și juridice numai atunci pot cere radierea din registru dacă nu iau parte la desfășurarea unei medieri aflate în curs de desfășurare.

12. § (1) Persoanele fizice și persoanele juridice au obligația să termine procesul de mediere în curs de desfășurare și să încheie socotelile cu părțile, în termen de opt zile de la data primirii deciziei oficiale privind radierea din registru.

(2)³⁷ Ministerul în decizia de radiere din registru va retrage autorizația de mediator a persoanei fizice, iar aceasta în termen de 8 zile de la comunicarea deciziei, are obligația de a preda autorizația.

Obligațiile mediatorului de a participa la formarea continuă, de a declara schimbările intervenite în evidența datelor de înregistrare ³⁸

12/A. §³⁹ (1) Pentru asigurarea unui nivel profesional corespunzător desfășurării activității de mediator - în scopul de a menține formarea continuă, a cunoștințelor și abilităților dobândite – persoana fizică are obligația de a participa la formarea continuă organizată în acest scop. Ministerul poate acorda scutire în cazul în care mediatorul se găsește într-o relație juridică definită și desfășoară în mod regulat activități de mediere sau desfășoară activitatea de formator cu un anumit număr de ore prevăzut de lege.

(2) Formarea continuă este de 5 ani, desfășurată în mod periodic, perioadele fiind una după alta. Începerea primei perioade de formare continuă are loc din data de la care s-a făcut înscrierea în registru.

(3) Cursurile de formare continuă urmate, trebuie să fie dintre cele organizate și recunoscute de către minister, iar după terminarea cursurilor trebuie să se depună dovada absolvirii acestora tot la minister.

13. §⁴⁰ Persoanele fizice și juridice au obligația de a comunica schimbările intervenite privind datele evidențiate în registru în interiorul unui termen de 15 zile de la data intervenției către minister.

14. § (1) Mediatorul (în numele persoanei juridice, persoana juridică) are obligația de a ține un registru de evidență cu numerotarea neîntreruptă a tuturor procedurilor care au loc.

(2) Evidența trebuie să cuprindă:

a) data la care începe medierea

b) numele părților (sau denumirea lor), adresa, (sau sediul), obiectul conflictului

c) în cazul ajungerii la un acord data semnării acordului, iar în cazul eșuării medierii data la care s-a încheiat medierea

d) dacă la mediere a luat parte un reprezentant legal (împuternicit), dacă da atunci se va menționa numele acestuia și datele sale de contact

e) onorariul și cheltuielile efectuate pe parcursul medierii

15. §⁴¹ Mediatorul (persoana fizică mediator care acționează în numele persoanei juridice) după fiecare an judiciar, până la 31 ianuarie a anului următor, este obligat să raporteze ministerului, medierile efectuate, numărul acordurilor obținute, numărul medierilor eșuate sau a procedurilor finalizate fără succes (indicând motivul) și obiectul litigiului.

16. §⁴² În cazul în care ministerul procedează la efectuarea unor verificări din oficiu și constată că există nereguli în privința înregistrării datelor, a raportărilor anuale obligatorii sau în legătură cu raportarea obligatorie a schimbărilor intervenite în evidența datelor din registru, va stabili un termen limită de 30 de zile în care cel în cauză va trebui să completeze lipsurile.

CAPITOLUL III

VERIFICAREA ACTIVITĂȚII MEDIATORULUI

Desfășurarea verificării

17. § (1)⁴³ Ministerul din oficiu sau la cererea celor în cauză (părțile, expertul, a teia persoană ascultată din procedura de mediere) are dreptul să facă verificări persoanelor înscrise în registru ca persoane fizice sau persoane juridice (în continuare numit mediator) care desfășoară permanent activități de mediere.

(2)⁴⁴ Mediatorul va fi înștiințat în scris de către minister despre începerea verificărilor. Dacă verificările sunt solicitate la cerere, ministerul odata cu înștiințarea va comunica și copia cererii celui care a cerut verificarea, și-l va invita pe mediator într-un termen de 30 de zile să facă un raport. Termenul la cerere poate fi prelungit cu încă 30 de zile o singură dată.

(3) Amânarea prezentării raportului nu împiedică derularea procedurii.

18. § (1)⁴⁵ În cursul verificării persoana desemnată de către minister (numit în continuare inspector / anchetator) va merge să exploreze problema și să pregătescă faptele cauzei în vederea luării unei decizii.

(2) Nu poate acționa ca un inspector / anchetator persoana care

a) care nu ar fi îndeplinit nici condițiile pentru a deveni mediator (alin (1) §25)

b)⁴⁶ este conducătorul sau angajatul persoanei juridice la care este angajat și mediatorul asupra căruia se face verificarea sau are vreo legătură cu părțile sau cu oricare dintre ele,

c)⁴⁷ este un aparținător al mediatorului aflat sub procedura verificării, conform prevederilor din Codul Civil (numit în continuare: CC.) privind rudenția.

19. § (1) Pe parcursul procedurii de verificare pentru cauză de denunț (în cazul persoanei juridice, angajatul ca mediator al acesteia) și la nevoie conducătorul persoanei juridice, vor fi audiați personal. Pe parcursul procedurii de verificare din oficiu, la cererea mediatorului, acestuia i se va asigura posibilitatea unei audieri private.

(2)⁴⁹ Inspectorul anchetator în cadrul audierii va întocmi o minută despre cele relatate.

(4) Dacă mediatorul nu participă la audierea privată, și nu-și motivează absența inspectorul anchetator va proceda oricum la derularea procedurii. Dacă mediatorul își va motiva lipsa, inspectorul anchetator va stabili o nouă dată și –l va înștiința pe mediator în scris despre aceasta. Dacă mediatorul nu participă la audierea privată nici la cea de a doua dată stabilită de către inspectorul anchetator acesta va proceda oricum la derularea procedurii.

20. § (1)⁵¹

(2)⁵² Dacă în cursul anchetei nu se constată neîndeplinirea obligațiilor, ministerul dispune încetarea procedurii.

(3)⁵³ În cazul în care se constată în cursul anchetei că mediatorul nu și-a îndeplinit obligațiile sale în temeiul acestei legi sau a Regulamentului privind normele generale de inițiere și exercitare a activităților de serviciu, le-a încălcat sau nu a respectat obligațiile prevăzute, ministerul îi acordă un avertisment pentru a se conforma și a respecta prevederile legale.

(4)⁵⁴ Dacă mediatorul își încalcă grav și în mod repetat obligațiile sau nu-și respectă în mod vadit obligațiile prevăzute în prevederile acestei legi sau a Regulamentului privind normele generale de inițiere și exercitare a activităților de serviciu, ministerul va dispune radierea acestuia din registru.

(5)⁵⁵ Dacă mediatorul va participa la soluționare unor litigii nereglementate de lege, în conformitate cu obligațiile prevăzute în prezenta lege efectuarea investigațiilor se vor efectua și împotriva sa.

(6)⁵⁶ Investigațiile nu se vor face în acele cazuri care sunt de competența judecătorei sau altei autorități administrative.

21. §⁵⁷ Dacă ministerul prin decizie va radia din registru persoana juridică, persoana fizică având calitatea de mediator dar care este un angajat al persoanei juridice și care nu este implicată în anchetă, va fi informată în scris că în urma radierii persoanei juridice ea nu va mai putea apare în registru, decât în cazul în care își continuă activitatea de mediere și înștiințează ministerul 30 de zile că

a) unde își desfășoară activitatea, deci la care persoană juridică, ca și membru, angajat, sau

b) dorește să continue activitatea ca o persoană fizică sau

c) solicită suspendarea activității.

Calea de atac

22. § (1)⁵⁸

(2)⁵⁹ Decizia ministerului poate fi contestată pe cale judiciară, în instanța de judecată conform prevederilor privind procedurile juridice administrative, soluționată printr-o încheiere.

(3)⁶⁰ Instanța de judecată va decide soluționarea cererii într-un termen de 60 de zile de la depunerea cererii.

CAPITOLUL IV

PROCEDURA MAEDIERII

Cererea de mediere

23. § (1)⁶¹ Părțile alegând de comun acord un mediator persoană fizică sau o persoană juridică cu activitate de mediere, vor depune o cerere în scris în acest sens personal, prin fax, sau prin e-mail. Dacă numai una dintre părți depune cererea de mediere, mediatorul poate să intervină pentru alăturarea celeilalte sau celorlalte părți la inițierea procedurii; pentru această intervenție nu se poate stabili o retribuție. Părțile – dacă va fi necesar – pot apela la mai multe persoane fizice mediatori sau persoane juridice cu activitate de mediere în același timp pentru a lua inițiativa.

(2) Persoana juridică contactată va informa mediatorul angajat despre cerere

(3) Cererea trebuie să conțină următoarele:

- a) numele sau denumirea părților, adresa sau sediul acestora, reședința
- b) numele mediatorului persoană fizică cerut în cerere sau denumirea persoanei juridice cu activitate de mediere la care s-a apelat

c)⁶² dacă una dintre părți

ca) are reprezentant, atunci numele împuternicitului și adresa acestuia

cb) are asistent, atunci numele asistentului și adresa acestuia

d) obiectul conflictului, și

e) limba în care se dorește să se desfășoare procedura

(4) În cerere părțile trebuie să se menționeze că de comun acord au hotărât să rezolve conflictul dintre ei pe calea medierii.

24. § (1)⁶³ Persoana fizică mediator sau mediatorul angajat al persoanei juridice – de comun acord cu conducerea persoanei juridice – trebuie să răspundă în scris solicitantului sau solicitanților, prin scrisoare, sau fax sau e-mail, în termen de 8 zile de la primirea cererii, cu menționarea dacă acceptă sau nu să deruleze procedura de mediere. Dacă persoana fizică mediator sau mediatorul angajat al persoanei juridice va accepta în scris cererea de a media, înseamnă că ea va fi abilitată să deruleze procedura.

(2) Mediatorul în cazul existenței unor impedimente poate să refuze cererea de a media, dar în cazul incompatibilității prevăzute conform alineatului (1) din § 25, mediatorul este obligat să refuze medierea.

Incompatibilități

25. § (1) Mediatorul nu poate media dacă:

a)⁶⁴ este reprezentantul legal sau asistă una dintre părți

b)⁶⁵ se află în grad de rudenie cu vreuna dintre părți conform prevederilor CC privind rudenia

c)⁶⁶ persoana juridică cu care mediatorul se află în raport de muncă are un interes major în legătura cu una dintre părți

d) se află în raporturi de muncă sau economice sau sociale cu oricare dintre părți

e) este interesat în orice mod de obiectul conflictului

(2) Mediatorul este obligat să înștiințeze părțile dacă în ultimii 5 ani a avut raporturi de muncă, sau alte tipuri de raporturi, de reprezentare juridică, sau raporturi economice sau sociale cu oricare dintre părți. Dacă părțile luând la cunoștință despre informare nu vor cădea de acord, mediatorul nu va putea media cazul.

(3) În lipsa înțelegerii contrare a părților, cea persoană care ca mediator, ca reprezentant al părților sau ca expert a luat parte în procedura de mediere, își va suspenda activitatea de mediator în acel conflict, care a constituit obiectul medierii, sau care a servit medierii ca bază sau a avut vreo legătură contractuală cu aceasta, apărută din alte raporturi juridice, nu poate fi

a) arbitru

b) reprezentant al vreuneia dintre părți sau

c) expert.

Obligația de confidențialitate

26. § (1) Mediatorul – dacă legea nu prevede altfel – are obligația păstrării confidențialității privind datele și faptele de care a luat cunoștință în timpul medierii.

(2) Obligația păstrării confidențialității rămâne valabilă și după încetarea activității de mediator.

Retribuirea mediatorului

27. § (1) Mediatorului pentru activitatea depusă i se cuvine un onorariu, el putând solicita și rambursarea cheltuielilor efectuate și dovedite, ocazionate pe parcursul procedurii.

(2) În unele cazuri, mediatorul persoană fizică sau juridică stabilesc de comun acord onorariul.

Inițierea procedurii de mediere

28. § (1) Dacă mediatorul a acceptat cererea, conform prevederilor alineatului (1) al § 24, în adresa trimisă către părți cu răspunsul acceptării, el invită părțile la prima ședință de mediere și-i informează și despre posibilitatea de reprezentare.

(2) Părțile pot fi reprezentate în baza unei împuterniciri de către persoane majore, capabile să acționeze personal sau de către avocat. În caz de reprezentare părțile trebuie să se prezinte personal și împreună cu reprezentanții lor la prima ședință de mediere, la formularea acordului și semnarea lui.

(3) Medierea va avea loc la adresa locației menționate în registru sau la înțelegere cu părțile în altă locație stabilită.

29. § Dacă oricare dintre cele două părți nu se prezintă personal la prima ședință de mediere, mediatorul nu va iniția procedura de mediere.

30. § (1) Mediatorul în cadrul primei ședințe de mediere informează părțile

- a) despre principiile medierii și principalele etape ale procedurii de mediere
- b) despre posibilitățile ajungerii la un acord eficient
- c) despre costurile privind medierea
- d) despre confidențialitate atât în ceea ce privește partea cât și persoana care reprezintă partea
- e) despre posibilitatea ca părțile să se înțeleagă separat cu persoana care-i reprezintă în privința confidențialității
- f) despre faptul că în calitate de mediator – dacă obiectul medierii va necesita – acesta va putea divulga numai informațiile legate de legislație și partea cu privire la faptele tehnice.
- g) despre informațiile cuprinse în alineatul (4) § 32, alineatul (3) § 35.

(2) Dacă în prima ședință de mediere, părțile stăruie cu cererea lor privind derularea procedurii de mediere, se va proceda la întomirea unei declarații în care se menționează acest lucru și se va semna de către părți și mediator. În declarație, părțile și mediatorul vor cădea de acord cu privire la costurile suportate din timpul procesului de mediere și asupra onorariului, asupra modalităților de plată anticipate prevăzând și situațiile de anulare și reziliere, deasemenea părțile pot conveni obligația de confidențialitate impusă persoanelor care îi reprezintă și alte probleme pe care le consideră adecvate.

(3) Dacă nu există o înțelegere separată partea va suporta cheltuielile sale personale (de exemplu costul calatoriilor) și a celui rugat să se prezinte la mediere pentru a fi ascultat. Onorariul mediatorului și cheltuielile ivite pe parcursul procedurii, onorariul expertului și cheltuielile acestuia - dacă nu există o înțelegere separată – vor fi suportate de către părți în mod egal.

31. § (1) După semnarea declarației prevăzute la alineatul (2) din § 30, începe procedura de mediere.

(2)⁶⁷ Începerea procedurii de mediere întrerupe cursul prescripției. După finalizarea cu succes a procesului de mediere prin acord, vor fi aplicabile prevederile din Codul Civil privind întreruperea prescripției, iar în cazul în care medierea va eșua vor fi aplicabile dispozițiile din CC privind încetarea prescripției.

Derularea procedurii de mediere

32. § (1) În procedura de mediere, mediatorul va asculta pe rând părțile, asigurându-le un tratament echidistant. Astfel părțile pot să-și exprime pozițiile bazate pe interesele lor sub forma punctelor de vedere și vor putea să arate documentele necesare cazului pe care le au în posesie.

(2) După derularea primei ședințe de mediere, în unele cazuri părțile – afară dacă nu se înțeleg altfel – trebuie să participe personal la unele dintre ședințe.

(3) În funcție de acordul părților, mediatorul poate media în ședințe de mediere separate sau comune.

(4) Mediatorul poate comunica informațiile primite de la una dintre părți celeilalte în scopul stabilirii și punerea în evidență a poziției acestuia din urmă, numai dacă partea declarantă a informației nu a interzis divulgarea lor.

Participarea expertului în procedura de mediere

33. § (1) Mediatorul, cu acordul părților poate invita experți la mediere. Orice persoană care dispune de experiență suficientă într-un anumit domeniu poate participa ca expert la mediere dacă este de comun acord de către părți. În cazul expertului se va ține cont de respectarea prevederilor referitoare la incompatibilități și se vor aplica și regulile privind confidențialitatea.

(2) Expertul în termen de 8 zile de la primirea invitației de la mediator, va răspunde în scris acestuia dacă acceptă sau refuză invitația, iar în cazul acceptării va declara și faptul că nu are nici un interes comun cu cazul și că nu se găsește într-o situație de incompatibilitate.

(3) Expertul, își va exprima părerea în baza documentelor puse la dispoziția lui, într-un termen de 30 de zile de la primirea invitației, elaborând un raport scris. Termenul de elaborare poate fi prelungit cu acordul părților o singură dată. În funcție de acordul părților expertul poate lua parte și personal la procedura de mediere.

(4) Pentru activitatea depusă expertul are dreptul la onorariu și la decontarea cheltuielilor intervenite pe parcursul procedurii.

Participarea terților în procesul de mediere

34. § Mediatorul la cererea părților poate asculta în cadrul procesului de mediere și alte persoane terțe care au cunoștințe despre caz.

Închiderea procesului de mediere

35. § (1) Închiderea medierii are loc

a) în ziua semnării acordului de mediere

b) în ziua în care una dintre părți comunică celeilalte părți și mediatorului că renunță la mediere

c) în ziua în care părțile împreună comunică mediatorului că doresc închiderea procesului de mediere

d) în cazul în care trec 4 luni de la semnarea declarației de adeziune și nu există o altă înțelegere

(2)⁶⁸ Mediatorul va întocmi acordul de mediere în scris, în fața părților și în limba în care a fost menționată în cerere și o va înmâna părților. Acordul de mediere va fi semnat în prezența ambelor părți și de către ambele părți. În absența acordului în scris sau a amânării scrierii acestuia - total sau parțial – acordul nu va avea valabilitate până nu se procedează la semnarea lui cu respectarea formalităților.

(3) Dacă la mediere au luat parte un consilier legal, sau un notar sau un avocat în calitate de mediator, în baza acordului de mediere scris, în cursul procesului de mediere nu pot elabora acte care să producă efecte juridice, și nici mediatorul ca și consilier juridic sau avocat nu este îndreptățit să contrasemneze.

(4) Dacă în acordul de mediere intervin erori de schimbare a numelui sau numele scris incorect sau erori de calcul sau alte erori asemănătoare, părțile vor depune împreună o cerere la mediator – care în termen de 15 zile de la primirea ei – va corecta acordul.

(5)⁶⁹ La începerea procesului de mediere, pe parcursul derulării ei și la închiderea medierii nu este prezența obligatorie dacă medierea are loc prin videoconferință.

36. § (1) Acordul de mediere obținut nu atinge sau restrânge dreptul părților de a avea acces la instanța de judecată sau la procedura de arbitraj.

(2) Dacă legea nu prevede altfel, sau părțile nu se înțeleg altfel, după terminarea medierii părțile vor apela la instanță sau la arbitraj ele neputând face referire

a) la propunerile și soluțiile prezentate de către cealaltă parte în procesul medierii

b) la ceea ce a recunoscut sau la ceea ce a renunțat cealaltă parte în declarațiile sale în cursul procesului de mediere.

37. § (1) Odată cu închiderea medierii, mediatorul va încheia și socotelile financiare cu părțile.

(2) Mediatorul (în numele persoanei juridice pe care o reprezintă sau la care este angajat, în acest caz persoana juridică) pentru onorariu și cheltuielile intervenite pe parcursul procesului de mediere va elibera chitanță dacă lucrează în regim cu chitanță, iar dacă nu atunci va elibera o adeverință prin care se atestă plata.

38. § (1) Mediatorul (în numele persoanei juridice pe care o reprezintă sau la care este angajat, în acest caz persoana juridică) este ținut de secretul confidențialității timp de 10 ani de la elaborarea actelor de începere a medierii, a acordului de mediere, de la elaborarea procesului verbal de eșuare a medierii (cu menționarea motivului în acest caz) sau de la procesul verbal de închidere a medierii.

(2) Pe cheltuiala părților – si la cererea lor – mediatorul poate elibera copii de pe actele din arhiva sa pe perioada păstrării acestor acte.

CAPITOLUL IV / A. ⁷⁰

Medierea judiciară ⁷¹

Mediatorul judiciar ⁷²

38/A. §⁷³ (1) Serviciile de mediere judiciară ale Oficiului Național Judiciar (denumite în continuare OBH), funcționează prin numirea de către președintele acesteia ca mediatori judiciari - după confirmarea finalizării formării ca mediatori profesioniști – a unui grefier, sau a unui judecător care vor fi la dispozitia publicului la un stand.

(2) Persoanele desemnate la aliniatul (1) în cadrul activității lor de mediere vor folosi însemnele medierii judiciare (denumit în continuare mediator judiciar).

(3) Dacă părțile se înțeleg cu mediatorul judiciar, la derularea procesului de mediere pot lua parte unul sau mai multi mediatori judiciari sau mediatori autorizați.

DISPOZIȚII SPECIALE PRIVIND MEDIEREA JUDICIARĂ ⁷⁴

38/B. §⁷⁵ (1) În medierea judiciară nu se aplica competența jurisdicțională și nici normele de competență prevăzute în Codul de Procedură Civilă.

(2) În medierea judiciară nu se aplica prevederile aliniatelor 4-5/A. §, 6-22. §, aliniatele (1), (2) și (3) din § 23 punctul *b*), § 24, § 27, § 28 aliniatele (1) și (3) și § 37.

(3) ⁷⁶ Părțile aflate sau nu într-un proces pot depune împreună cererea de mediere judiciară la Biroul administrativ de mediere judiciară.

(4) ⁷⁷ Instanța de judecată, în termen de 8 zile de la depunerea cererii va aduce la cunoștință în scris părților numele grefierului sau a judecătorului delegat cu medierea judiciară, data fixată cu prima ședință de informare despre mediere și despre posibilitățile de reprezentare în cadrul procesului.

(5) ⁷⁸ Referitor la normele privind conflictele de interese, acestea se vor utiliza în asociere cu normele stabilite în lege separată privind incompatibilitățile în cazul judecătorilor. Nu poate lua parte la mediere ca mediator judiciar judecătorul care a fost implicat având această calitate la un proces clasic în instanță sau la o procedura necontencioasă, pentru același caz, și nici judecătorul desemnat în derularea procesului de mediere judiciară nu poate lua parte la un proces clasic în instanță ca judecător al aceluiași caz.

(6) § 38 din această lege are o excepție și anume faptul că actele elaborate cu ocazia medierii judiciare se păstrează de către instanța care va elibera și copii de pe aceste acte la cererea părților.

CAPITOLUL IV / B ⁷⁹
MEDIEREA OBLIGATORIE ⁸⁰
Recurgerea obligatorie la mediere ⁸¹

38/C. §⁸² (1) În cazurile prevăzute de lege, sau în cazul în care instanța de judecată sau o altă autoritate dispun părților să participe în mod obligatoriu la mediere, prezenta lege va fi aplicabilă cu excepțiile prevăzute în acest capitol (numit în continuare medierea obligatorie).

(2) Instanța de judecată sau o altă autoritate, în caz de mediere obligatorie, obligă părțile să apeleze pentru soluționarea conflictului lor – în parte sau integral – să colaboreze cel puțin cu un mediator; în cadrul acestei colaborări părțile au obligația:

- a) de a se adresa împreună mediatorului (prin invitație sau la cerere) și
- b) să ia parte personal la prima ședință de mediere.

38/D. §⁸³ (1) Onorariul primei ședințe de mediere nu poate depăși tariful orar stabilit în legea bugetului local, prevăzut pentru ajutorul judiciar, înmulțit cu numărul părților participante la mediere.

(2) Pentru onorariul mediatorului se poate stabili un tarif orar, dar care nu poate depăși tariful orar stabilit în legea bugetului local, prevăzut pentru ajutorul judiciar, înmulțit cu numărul părților participante la mediere.

Reguli speciale privind părțile ⁸⁴

38/E. §⁸⁵ (1) Părțile au obligația să se prezinte împreună în vederea inițierii medierii, în termen de 15 zile de la primirea notificării privind obligația de a se prezenta la mediere, indiferent că procedura a fost pornită la cerere, prin invitație sau dispusă de autorități.

(2) În cazul medierii obligatorii invitația mediatorului sau cererea de mediere judiciară trebuie să conțină și copia deciziei autorității prin care se solicită ca părțile să recurgă la mediere.

38/F. §⁸⁶ (1) Dacă legea nu prevede altfel, partea solicitată la mediere, își va dovedi îndeplinirea obligației sale către autoritățile competente conform celor prevăzute la aliniatul (2) din § 38/H.

(2) Partea acordului scris stabilit în cadrul procedurii de mediere obligatorii, care nu constituie obiectul procedurii de mediere judiciară sau a altei autorități, se poate elabora în scris și separat.

Reguli speciale privind mediatorul⁸⁷

38/G. §⁸⁸ (1) Dacă există o cerere pentru derularea medierii obligatorii, mediatorul – afară dacă există un conflict de interese sau incompatibilitate sau obiectul conflictului nu se încadrează la prevederile aliniatului (1) punctul g) din § 6 – este obligat să o accepte dacă va depune o declarație de supunere către minister în acest sens.

(2) Declarația de supunere poate fi făcută de către mediator oricând, cel mai devreme odată cu depunerea cererii pentru înregistrare. Această declarație poate fi retrasă; Retragera ei nu afectează cazul, când depunerea cererii a avut loc înainte de radierea pentru cauză de retragere.

38/H. §⁸⁹ (1) Prima ședință de mediere va fi stabilită de către mediator împreună cu părțile în așa fel încât părțile să poată face față acestei obligații. Dacă pentru solicitarea dovedirii de participare la medierea obligatorie există un termen de 15 zile, atunci și prima ședință de mediere va fi precedată de un termen de cel puțin 15 zile la propunerea mediatorului.

(2) Mediatorul eliberează adeverință în scris

a) părților despre faptul că procedura de mediere s-a inițiat, este în curs, dar încă nu s-a terminat,

b) părților despre faptul că au luat parte la prima ședință de mediere, sau

c) uneia dintre părți prin faptul că partea a comunicat mediatorului solicitarea sa pentru o mediere obligatorie, dar că neîndeplinirea prevederilor aliniatului (2) din §38/C nu se datorează lipsei de colaborarea cu mediatorul.

CAPITOLUL V ⁹⁰ DISPOZIȚII FINALE

Intrarea în vigoare și dispoziții tranzitorii

39. § Această lege va intra în vigoare în termen de 90 de zile de la publicarea sa.

39/A. §⁹¹ (1) Persoanele fizice înscrise în registru până în data de 01 ianuarie 2010, au obligația de a face dovada autorizării lor ca mediatori până la data de 31 decembrie 2013 cel târziu, altfel vor fi radiați din registru.

(2) Pentru cei care au făcut dovada prevăzută în aliniatul precedent, cursul de formare continuă va începe din data de 01 ianuarie 2014; dacă persoanele de mai sus au participat la un curs de formare continuă între perioada terminării cursului de inițiere și data de 01 ianuarie 2014, acest curs va luat în considerare.

DISPOZIȚII FINALE

40. §⁹² Ministerul este autorizat să stabilească prin regulament

a) regulile privind eliberarea adeverințelor de la mediator, forma și cuprinsul acestora, ⁹³

b)⁹⁴ regulile în vederea gestionării registrului, a modalității de înregistrare a cererilor în registru, în vederea obligativității declarării schimbărilor intervenite în datele mediatorului,

c)⁹⁵ la înțelegere cu administrația fiscală, stabilirea costurilor pentru efectuarea înregistrărilor făcute în registru și regulile detaliate privind gestionarea datelor înregistrate în registru,

d)⁹⁶ regulile privind cursurile de inițiere și de formare continuă ca mediatori, școlile de formare agreate, regulile privind atestarea ca mediator și excepțiile privind aceste reguli, ⁹⁷

e)⁹⁸ regulile privind medierea judiciară obligatorie cu cererea părerii președintelui OBH.

41. §⁹⁹ Președintele OBH va stabili în detaliu regulile procedurii medierii obligatorii în instanță.